

1. asta heno masto. ^{at} fogalrin dan hebara skrik
2. minaha. mero. t ista bluma gonger. ta // mat is jonger //
3. tegawordax sprinara ale. inax ma^r mimasino
4. spr. ja iszw. z wa. rak // lat. stax // - spr. ja is Helmonds wordt beweerd
5. updaskep kre. gax^r varsk. malt bra. wat (krijs is teg. t.)
6. dantimorvan hie (z) nasplinter inderovijne
7. daskiper laektaxen liponaf
8. inda. fabrik isniks tarin
9. kv. mdage. is t(j) in monkinsha
10. kastale. in gift onzis fi. ar gls. s bi. re - ongle. sha // moetjes // ampent (sne. val) // // dam bas = de baas, vaak voornaam geleefd //
11. brenj onzis twi kilo - of fi. ar pout kre. ko - of krika (dit zijn hol zur klen proempks)
12. zakeba - of haen misan va. va drilitarwin oes. yt // dringka //
13. he. wama minaklapols. en // at dre. xt zmw. ar tawarda //
14. ikhep sana kne. j (ouderwets) of kni. j (tegenwoordig) ^{gazi. en} (knejas en knijas zijn de meervouden)
15. vastal's. vant wort ni. f. ^{at} miz gaha. ^u wr
16. ikben ble. j dar kni mislan me. gogon ben
17. ikhebat nit xadon - hoeretsda
18. wihigt - of hiolet xadon - dandija dido. z ankamp
19. onspe. n - sprinawepa - ma sprinajo. gar
20. poet. mats (bv. vrouwenmuts, sl. p. mats) - skrik - bana. ^u wt. - wa. j - padestu. l - onke. ax // madris achter het huis - da b. imda langs de riviertjes - tanolax terrein bij de boerderij, ook dam b. ina // - kirkfors (eén v. d. zegsvieden had in zijn lagere schooltijd kirkbol gezegd, nu kirkfors, diertjes in eerste ontwikkeling stadium heten: kirkda) - ma zomaz vogel
21. dike. tal makta da he. l. w. i. z. d. t. ant. fe. x. r
22. iksalukristakas xe. va (kr. l. z. zijn grote kralen)
23. enalant lat. f. ^{at} a. ^u wske. ^{at} p. avbre. ko
24. darhetam ixanhont xbe. ata
25. jifma. ⁱ is - of ma is - of mistwe. j. abre. j. ste. in - brejer - dam b. resta - of dam b. ritsa (hierover was verschil van mening)
26. da. stambz. lt stitar - of stidoz nimiz
27. dijomens dike mfe. va axanapri. ins
28. lysifer isni indanhimol gabli va // dandy. val of dan d. val // lysifer = lucifer - lysiferka - luciferje //
29. daskos. gjon xin midamistar nada xe. ja gawest (tegenwoordig xe. t)
30. ikantax nikuma erik of varik verax ben
31. da b. ista - ku. j (vroeger) dringka xe. ^r li n. x. i. n. t. me. ^{at} o. s. s. p. // so. p. k. i. t. a. l. // da ku. j. so. p. a. = de koeien so. p. (meel met water) geven // on soepka // b. j. e. t. a. = verjaren //
32. he. ⁱ hani xon weza ko - want he. ⁱ hie he. ^{at} l. p. r. n. // tant p. r. n. //
33. maktis of stektis of xetis naste. ^{at} indijambesom
34. ne. ja miti ki kals wort nimiz gappelt // sp. l. a. // En werd vroeger niet gekegeld - da kirkalbs. n - nak ikal - een kwast van een vent - man p. skik al - spelen waren: jenda en b. p. gals // sle. gar //
35. he. j - ikhebu altwe. ja kiro garu. pa
36. dip. e. z isni re. ^r p. - da. z. z. t. a. n. a. x. w. l. o. p. i. t. a. in // tkroe. ska = het klokhuis //
37. zaxingale. k nort felt // gale. ⁱ k = allemaal // (felt ligt dicht bij huis - da. h. ar is meestal bouwland)
38. zaxitnmoerst fanxan gelt of xaholpa - of xahitoerst san gelt me. j. z. p. x. a. mak
39. he. ⁱ zalt nos. ^{at} t. (ni) we. ⁱ t. brenz
40. zistahelofan daromakwe. ⁱ t. // tje. gant //
41. damens mosen v. r. w. d. a. ha. nt bou. d. a. k. o. p. h. a. ^u wa
42. inda. z wema is xavarlok // anwi. l. = een kuil in bedding riviertje - anwi. l. lag voor een molen //
43. he. ⁱ hie f. l. p. r. s. t. s. amda. ti zosta. rakis

44. wæ: - of wæ: li mutə də. r də hɛləft əf hɛlə
(ook van hɛlə) Engæli də ə. ndərə (hɛləft)
45. vət dər bɛt ɪs mɛ. i vɪ
46. ɔn kəmætsələz ɪs ovər əzən vɑ. zəkə
47. zə pɹəbe. rə wɪt wɛ: tɪstə spɹɪŋkən - t wəzən
wɛdɪŋ skəp // t xɑdn = het gaat om // wɪləwɪs
wɛlə //
48. dəm bɒm kwekər zaldə bɒm grɪvɪjə
49. dɪ grɪtəvɛn stər ɪs dɪxt (ɔn fɛn stər ɪs eən
ləs. t k luiten - də t. m ook dər. m zɪjn dɪ
ruibən mɛt dɪ houtən ɔn lɪstɪŋ)
50. t bə gɛ n t ə lɑ. jə vɑrdɪr stəmɪs - də lɛ. stəmɪs -
ɔk də hɒmɪs - tɒf // t ə m æ. i n t j ə = 's mɔrgens //
51. bɛt spɹɑ. j - kɪk fɹɪs ənd rɪl - -- ə. t spɹɑ. jə -
rɔnt stɹɔ. jə - ə t t b r ə j ə - k l ə. t - of v ɛ r ə x m ə. k ə
(ook van eən huid gɛzɛd) - mɛs brɛ. kə (mɛs vɑ. zə -
mɛst rɪjdən mɛt dɪ kər) - əm b ɔ. t ə r ə m s m ɛ. r ə // b ɔ. t ə r //
52. dɑ w ɛ. i f hɪ s ə n h ɔ. r l ɔ t ə k n ɪ p ə
53. zən vɑdər hɪ t ə m z ɛ s j ə. r l ɔ n k n ɔ d ə s k ɔ. ə l
l ɔ t ə g ɔ n
54. ɪ k h ɛ b ɔ t ə m z ɔ t ə f x ɔ r ə j ə ɪ m z ɔ l ɔ. t n ɛ v ɔ n t w ɔ t ə r
t ə g ɔ n
55. v ɔ. l m ɔ. l ə z ɪ d ə ə n d ə s k ɔ n t ə n ɪ f ɔ. ə l
56. ə. r d ə p ɔ t ə z ɪ n ɪ f ɔ. ə l w ɛ r t
57. dən vɑn skɔlt (bɛnɑmɪŋ vɑn dɛ b ɔ ɛ r ɛ n) of ovɑnskɔp tər
(bɛnɑmɪŋ vɑn dɛ b ɔ k ɛ r ɛ n) - st ɪ b ɛ. i d ɔ n ɔ. v ə (b ɔ k ɔ v ɛ n) -
b ɛ. i t f y. t (bɪj hɛt ɔ p ɛ n v ɔ ɔ r) - ɪ n d ɔ n h ɛ r t - ɪ n h ɛ t w ɔ ɔ n -
v ɛ r t ɛ ɛ k // d ə k r ɪ w ɪ s = d ɛ b ɛ z ɛ m ɔ d ɛ ɔ v ɛ n s c h ɔ ɔ n t ɛ m ɔ k ɛ n //
58. ɪ n d ə m ɔ r t ɪ z ɔ t n ɔ x t ə k ɑ. u ɪ m t ə k ɛ t s ə (m ɛ t g ɔ m m ɪ t ə l)
59. dɪ k ɔ r s g ɪ f t h ɔ ɛ l d ɔ r l ɪ. x ɛ - w ɔ n ə // t ɪ s k ɔ j w ɛ. r ɛ -
w ɔ n ə //
60. h ɛ. i t r ɔ k ɪ t p ɛ r t ə n ɔ n s t ɔ r t (p ɛ r t ɪ s m ɛ ɔ ɔ r)
61. v r y. g ɔ r h ɔ w ɔ m d ɔ g ɛ l ɪ h i: r ə ə l ɔ j ɔ: r n ɔ r d ə k ɛ z ə m ɔ
62. d ə p ɔ. t ɔ z ɪ d ɔ r ɔ n z ɔ n l ɪ v ɔ n h ɛ. i r v ɔ l m ɔ k t ɪ s
63. g ɔ z ɔ. x ɛ m ɔ w ɛ l m ɔ r g ɔ z ɪ t n ɪ k s t ɛ g ɔ m ɔ
64. d ɔ r w ɛ. l ɪ ŋ z ɔ l ə h ɔ ɛ t t ɔ r ɪ ŋ k ɔ m ə - of v ɔ r ɪ m k ɔ m ə
65. g ɔ d ə v ɔ n d ə. x n ɪ k ɔ. r t s p ɔ. ə l ə
66. ə. t ɔ z ɔ. i ɔ k x ɛ. r k ɛ. ə s (v r ɔ ɛ g ɛ r k ɛ. i s)

67. z ɔ n ə m ɔ. t ɔ z ɪ s k ɔ p ɔ t - ɪ m d ɔ t ɪ w ɛ g ɔ z ɔ k t ɪ s h ɔ n ɪ
n ɪ w ɛ. i t ɔ r (v r ɔ ɛ g ɛ r s t ɔ. ə m f ɪ t s)
68. t ɪ z ɔ n ə h ɛ. i t ɔ n d ɔ x ɔ w ɛ. ə t ɛ n t ɪ z ɔ n ə z ɔ. x t ɔ n ɔ. v ɔ n t
// z ɔ. f t = w ɛ ɛ k b v. e ɛ r p ɛ ɛ r ɪ s ɔ. f t //
69. d ɔ j ɪ ŋ s k ə d ɔ l ɪ p t b ɛ r ɔ v ɔ t s
70. ɔ l ɔ r ɪ z ɔ n s k ɔ. r ɪ n d ɪ k ɔ. n
71. ɪ k w ɔ d ɔ t s b r ɪ v ɔ m b ɔ. j ɔ n ɔ m b r ɪ f b ɔ r ɔ. x t (b r ɪ: f
ɪ s m ɛ ɔ r)
72. ɪ k h ɛ p ɪ ŋ ə m ɔ n h ɔ t
73. ɪ k ɔ n m ɪ x ɪ n d w ɔ r s k ɛ l ɪ p ə l s ɪ m g ɔ n // v ɔ n t w ɔ r s -
ɪ n d ɛ c ɔ n t r ɔ m ɪ n ɛ - ə n d w ɔ r s h ɔ. u t = ɪ ɛ m ɔ n d, d ɪ ɛ
ɔ l t ɪ j d ɪ n d ɛ c ɔ n t r ɔ m ɪ n ɛ ɪ s //
74. n ɔ s k ɔ f t ɛ. i t s p ɔ n ɔ w s t p ɛ r t f ɪ r d ɔ n ɛ. j k ɑ. r s
// s k ɔ f t ə //
75. ɪ k h ɛ d ɪ m b ɪ t j ə k ɔ r t s v ɔ n v ɔ r d ə s m ɪ d ɔ g ɔ f
76. d ə z ɔ. ə n v ɔ n d ə k ɪ n n ɪ ŋ ɪ l ɔ k s ɔ l d ɔ t x ɔ w ɛ t
(z ɔ. ə n g ɛ b r ɔ ɪ k ɛ l ɪ j k ɪ n ɔ l l ɛ s t ɔ n d ɛ n w ɛ r d b ɛ w ɛ ɔ r d)
77. w ɪ t s g ɪ n ə k ɑ. r ɔ m ɔ. k ɔ r t ə w ɔ. ə n ə - ə m b ɔ. ə x -
// ɔ n ə s k ɔ n ɔ n b ɔ. ə x // d ɔ s p r ɛ. i k ɔ = d ɛ s p ɔ k ɛ n - d ɔ v ɛ l ɪ ŋ //
78. d ɪ r ɔ z ɔ h ɛ b ɔ l ɔ n d ɔ z ɔ s
79. ɪ k x l ɛ. v ɔ r n ɪ k s ɔ f
80. t k ɪ n t j ə w ɔ s d ɔ. u t v ɔ r d ɔ z ɔ t k ɔ r s ɔ d ɔ. u p ɔ
81. z ɔ n ɔ r ə ɛ n x ɔ n ɔ. u g ɔ l ɔ. u p ɔ
82. z ɔ n d ɔ r s k ɔ ɪ s m ɪ m ɛ. n t j ə n ɔ t b ɔ s x ɔ g ɔ n
ɪ m b r ɛ. m ɔ t ə p l ɔ k ɔ
83. d ɔ r ɪ z ɔ n s p r ɔ s. ə t ə. t ɛ l ɛ. i z ɔ
84. h ɛ. i z ɛ t ɔ x ɔ n s t r ɔ. ə t ɔ. p ə ɛ n s k r ɑ. u w s t ə
(s k r ɑ. u w s = ɔ n n ɔ d ɪ g h ɔ r d p r ɔ t ɛ n - s k r ɔ ɔ w s = h ɔ ɪ l ɛ n)
85. d ɔ m ɛ n s ə z ɔ. x t ɔ n ɪ k s ɔ s x ɔ ɛ l t ɛ n g ɔ. t - r ɛ. i k
(t ɪ j k d ɔ m n ɪ ɛ t g ɛ b r ɔ ɪ k t)
86. h ɔ ɛ n ɔ m ɔ n t ɪ s d r ɔ ɛ. ə x v ɔ n d ɔ n d ɔ. ɪ s t
87. d ɪ w ɛ x d ɪ l ɪ p t k r ɔ v m (b ɛ t ɛ r d ɪ d r ɔ j t) - t ɪ s
w ɛ. i t ɪ m d ɔ. r n ɛ v ɔ n
88. ɪ k ɔ. x f ɪ r d ɪ k l ɛ n ə ɔ n t r ɔ p m k ɔ // d ɔ j ɔ ɛ ŋ s k ɔ //
(t ɛ r m ɔ l k ɔ v ɔ ɔ r k ɔ ɛ k j ɛ s)
89. d ɔ m b ɔ k ɪ s k ɔ p ɔ t x ɔ g ɔ n - ɪ m d ɔ t ɪ ɔ n k ɔ. r t ɪ ŋ g ɔ s t ɪ k t
h ɔ

90. kən litjə - of voerske wa. tks. it ma^t tsxu: t
 91. æ. t t r a n i s t b e. s t // i n d a s k a. d y. //
 92. n a s k a t o r m u t x u: t k a n o m e k o
 93. x y. k t m a n o n h u: t i s
 94. i k w e. t n i w o r s k a m m u t x o n x y. k a (n a a r f. ?)
 e n x y. k o
 95. o n k a. u w a k e l d a r i s x u t f a r t b i: s e
 96. i k m o s s a (n) b l u: t d r i n k a n m a n t a s t a. r a k o
 97. i k m u s y r s t o t f u j a r i n d a s t a l k r a. j a // k r a. j g a.
k r u i w a g e n //
 98. m a n b r y. z w a s m y. x
 99. d a r o m b u r m a k t n a g e t s. u t a s. n d a (o o k v a n
e e n w a n d e l i n g g e z e g d)
 100. d a m a e l o k i s d a n n e n z u. s e - s t y r t a m a e m a r m i
 v o r a m
 101. w a z o n d i p l a t k a n o v l a s i n o n y: z (o n o p l a t w o o r
d r i n k w a t e r m e t z o d e n (z o e s a) a f g e z e t, o o k m e t
k e. i v l a g s)
 102. d o r v e. l t n i k s v p a m t a z e g a - k e. i s k e. i l
 s a k y. z - o o k: k e. i s m a. u - d a z a n s a k y. j a r w a. z a k
 103. k e. i k a m t a. l t v p t e. i t // o m o n y. t a l s. o t //
 104. i n i t a. l i j a k e d s b a. r a x d i v y e s f o. u w a (s p o. u w a
e n k i s t a - o v e r g e v e n - s p i r t s a e n w i r s t a -
s p e e k s e l v e r w i j o l e r e n)
 105. d o e r o v d a g a. i d o r v p t a d a. u w a
 106. i n o. z l a (a r l e) o f k e l s m o n t (H e l m o n d) k e b a k a n
 s t a k f a n d a b e x a v o r a // m e s v o. z a = m e s t r i j d e n //
 107. g a m u t o n s f a l a n s k u m s k i k o
 108. k e. i s f a n l a e v a g a k u m a m i d a n b a. l g a e l t
 // k a i b o r s //
 109. d i d o. t i s f a n b y: k a n k a. u t x a m a k t
 110. o n g a t r o. u w t w e. i f m u t k a n a n a. j a // v r o. u w //
 111. k h e r h i: s e g r a s x a r a. j t m a r t w a s k o. j z o. o t
 112. d a n b e r a. w a r z i d a t l o n x t a d y: t i z a m t a b a. w a
 // t p o. s l a = p l o e g e n //
 113. b a k s - i k b a k - g a. i b a k t - k a. i b a k t - b a k t i - w a. i b a k s -
 i k b i k - g a. i b i. k t - k a. i b i. k - w e. i b i k a - w a. i h a e n
 g a b a. k o

114. b i j a - i k b i. j - g a. i b i j t - k a. i b i j t - w a. i b i j a - b i j a
 w a. i - i k b o. j - i k h e r x a b o. j a - b o. j a z e. i o k
 // b e j a. = w e l j a //
 115. t i z a n k l e. n m a z a g u j (g e z e g d v a n e e n s i g a a r) -
 m a r a n f e. n (g e z e g d v a n e e n k i n d)
 116. g a k a. n t h i: s e a: z k r i g a v p t o m a r x t
 117. k e. i k e x a r i t d a t i a m a e. i z a l d e n k a // z o = z o u //
 118. d a m a e. i t x i d a t i g a l a e. i k h a // d a e. t b a e. i s t a r -
d e w e r k s t e r - d a b o j = d e d i e n s t l o d e //
 119. d o r w a. z a v a. i f p r a. i z a
 120. o n d a r d i m b o m t i g a v l t i k a l s // e k a m b o m //
 121. t w a t e r z a l d a. l a k k o. s k o - t z i. g d a l
 122. t h o j i s n a x y. o n - t i s p a s x a m a. j t
 123. - m o. k a k e m i n a n d o j a r v a n a n a. j
 124. d a b n m p k s z a l d a. z n i k e n d a x w a. s o
 125. d a p o. s t o s. s e h i g u j a w i n
 126. o n s a. u w k a e. s f i s a r g a b r a. n t // t h o p s k a = h e t
t o i l e t // m a e. s f - m u i s //
 127. d a r o m a s p r a. j t a s d a. z v a n d a k o. w (d a k u j i s
m e e w.) // k a n t f e. g a r = s t o f f e r //
 128. d a k a e. s t a r d i l a. j t - o n k r a e. s f - t w e j a k r a e. s s a
 129. d a b n i s v a n d a k r a. i g a b a e. s w g a d o r o n d a e
 t x a w z. x t
 130. d a t w e. j a k w a m a b a e. s w t a
 131. z a h e b a n n m b u n t e n b l a. w g a s l a g a
 132. d a s a. u s i s w a d a n - f l a. w
 133. d a s n a w l i o l i k
 134. t i z a n t w a x h e. i t x a l e. j a d a k a. u g a r i n k e p
 135. n i. u w p o. s t w o r t a e l i n a n a e. i j a s t a t // k e l i n a n o. v a n t //
 136. d u n - i k d u w a t - g e. i d u g a t - k a. i d y. g a t - w a. i
 d u n t - g a e l i d u g a t - z a. i d u n t - i k d i t - g a. i d i g a t -
 k a. i d i t - w a. i d i n t (a l o m o l) - g a e l i d i g a t - z a. i
 d i n t - d e j k t a t - d e. i k e. i o t m a z - d i n z a e. i o t m a z
 137. d o. u p a - d o. u p j a p a n - o n d o. u p f a n t - d a s o l d a. t a
 138. d o r s a - k e. i d o r s t - k e. i d o r s t a - k e. i k e x a d o r s t
 // v l e. g a l //
 139. b i n a - i k b i n - g a. i b i. n t - k a. i b i. n t - w a. i b i n a -
 g a e l i b i. n t - z a. i b i n a - b i. n t k a. i - b o n t k a. i -
 i k h e r x a b a n o

140. Locale Landmaten: an m ly. ndar = 1 ha -
an lopsa = 1/6 ha (1666 m²) - an rug = 1 are -
an kopsal = 1/4 lopsa

141. Locale Waternamen: da kans.l = de Zuid-Willemsvaart -
da. = de Aa - da a.^uo. = de oude Aa (afgesneden gedeelte
van de Aa) - da Inelals.^up. = beek, die op de grens loopt van
Bakel en Aarle - da perzagat l.^up. = beek, die op de grens
loopt van Aarle-Rixtel met Hijkhout-Lieshout - da r.ⁱ
bruksal.^up. = da h.e. inanso l.^up.

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is: o.la = Aarle - rixstel

De inwoners heten: o.laar - rixstelaar

Hun bijnaam luidt: da gā.zamelakars (zowel de bewoners van Aarle als die van Rixtel heten zo).

De broekgronden langs de beken waren gemeenschappelijk bezit. Hierop werden ganzen gehouden. Gesproken over de Bixskats (Beekse katten). Spotrijmje op Helmonders:

helmondar katondondar
vlojeb.ⁱtar - ka.jask.ⁱtar

Totaal inwoners op 1 jan. 1956: 3650.

Plaattoestand. De voornaamste buurtschappen zijn: da l.^o = onderdeel: t.^urunows.^ut - grs.^utal -
da bira - dan h.e. kant - s.^upsal - da wolfsprts - dan sp.kp.vd - dan olimp.la - dan o.vorbrax - da s.dryk -
tbruk - s.^uve.volsing - str.^up - kroj - da kosal - dan himol - t.fagavy.t - dan opstal - da ve.ⁱve.ⁱkr
bbiddelen van bestaan: landbouw en veeteelt, textiel en ijzerfabrieken (deze zijn van de laatste

tijd) - klokkenijetery en uurwerkfabriek - fabriek, waarin molenstenen worden gemaakt, papierfabriek.

Jeder kent het dialect en spreekt het, althans met plaats- en streekgenoten.

Tussen het dialect van Aarle en dat van Rixtel bestaat geen verschil.

Zegslieden. 1. Nicolaas Antonius van Gameron; 67 j.; hier geb.; schilder; heeft hier altijd gewoond; V. van Rhenoy in Gelderland, M. van hier; praat gewoonlijk dialect.

2. Maria Gijbertine van Hilsdonk; 65 j.; geb. in Helmond, op 2 jarige leeftijd verhuisd naar Aarle-Rixtel; huisvrouw; heeft hier altijd verder gewoond; V. van Beek en Donk, M. van hier; praat gewoonlijk dialect.

3. Wilhelmus Janse; 57 j.; hier geb.; smid-bankwerker; V. van Aarle, M. van Helmond; praat gewoonlijk dialect.

4. Johannes Lambertus Rooyacker; 68 j.; hier geb.; rustend landbouwer; heeft hier altijd gewoond; V. en M. van hier; praat gewoonlijk dialect.

5. Michael Servatius van Rooy; 67 j.; hier geb.; gemeente-secretaris; heeft hier altijd gewoond; V. van Rixtel, M. van Boekel; spreekt tegen plaatsgenoten het dialect.

6. Pieter Winkels; 38 j.; hier geb.; kantoorbediende; heeft hier altijd gewoond; V. van Nunen, M. van Eindhoven; praat in A.-R. het dialect

(Winkels heeft niet tot aan het eind meegewerkt aan de opname).